

О. В. ШАХОВА

Харківська національна академія міського господарства

Збитковість діяльності підприємств житлово-комунального господарства обумовлена рівнем витрат на надання послуг споживачам. Зменшити витрати дає змогу використання системи управління витратами. Функціонування такої системи необхідне для досягнення підприємством певного економічного результату, підвищення ефективності функціонування.

Прогноз розвитку економіки на найближчу перспективу свідчить про її переростання з економіки масового виробництва в економіку індивідуальних потреб. Така ситуація обумовлює необхідність збільшення розмаїтості асортименту пропонованих послуг, робіт, продукції; підвищення їх якості, надійності, що викликає додаткову потребу в ресурсах. У свою чергу зростання ресурсної потреби спричиняє збільшення витрат підприємства. Керування витратами варто розглядати як комплекс цілеспрямованих впливів управлінського персоналу на процес використання ресурсів з метою ощадливої і раціональної їхньої витрати в ході виробництва і збуту продукції (робіт, послуг). Керування витратами приводить до зниження їхнього рівня на всіх етапах технологічного процесу і просування продукції, робіт і послуг до споживача.

Слід говорити тільки про адаптивну систему керування витратами, інформаційну основу якої становить управлінський облік, що забезпечує своєчасне отримання інформації, необхідної для прийняття рішень на усіх рівнях, стадіях і об'єктах виробничо-господарської діяльності. Важливу роль у системі управління витратами відіграє облік витрат і калькуляція собівартості. Облікова система повинна генерувати інформацію, використовувану в різних цілях. Відповідно з видами цієї інформації і підсистему управлінського обліку можна зобразити у виді чотирьох складових: облік повної собівартості продукції; диференційований облік; облік за центрами відповідальності; стратегічний управлінський облік.

Визначення собівартості як грошового вираження поточних витрат на виробництво і реалізацію робіт (послуг) містить у собі три складові частини. По-перше, воно відбиває використання визначених видів ресурсів що виступає у вигляді поточних витрат. По-друге, для порівняння витрачених ресурсів, вони оцінюються в грошовому вимірнику. По-третє, собівартість завжди співвідноситься з якимись цілями і задачами.

Функціонування другої складової підсистеми управлінського обліку спрямовано на вирішення часових проблем, або проблем альтернативного вибору, оскільки керівництву необхідно визначити найкращу з всіх існуючих моделей поведіння.

Третім типом управлінського обліку є облік по центрах відповідальності. Він застосовується для здійснення контролю діяльності. Центри відповідальності формуються в межах відповідальності за витратами

і доходами керівника підрозділу або окремого працівника.

При розробці стратегії інформація бухгалтерського обліку використовується для проведення фінансового аналізу, що є одним з аспектів процесу оцінки стратегічних альтернатив.

Таким чином, інформація управлінського обліку відіграє безліч ролей, і це різноманіття обумовлює складові елементи облікових систем, які, узгоджуючись між собою, забезпечують відповідність прийнятої стратегії і сприяють її реалізації. Забезпечити формування інформації, необхідної для управління витратами ЖКГ, можна шляхом сегментування діяльності підприємств, які надають комунальні послуги.